

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش (بدون آرم) این اقدام پژوهی با قیمت ده هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .

www.asebankafinet.ir

باسمه تعالی

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه توانستم بی انضباطی نگین را ساماندهی کردم .

سایت علمی و پژوهشی آسمان

فهرست مطالب

۳	چکیده تحقیق
۴	مقدمه
۴	«توصیف وضعیت و تبیین مسئله»
۶	اهمیت و ضرورت تحقیق
۷	اهداف پژوهش
۷	اهداف جزئی:
۷	پیشینه اقدام پژوهی :
۹	گرد آوری اطلاعات (شواهد-۱)
۱۰	تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها:
۱۰	عامل فقر خانواده
۱۱	عوامل تبعیض والدین :
۱۱	عوامل مدرسه ای :
۱۲	انتخاب راه جدید به صورت موقت
۱۳	اجرای طرح جدید و نظارت بر آن
۱۳	فعال کردن دانش آموز در مدرسه یا مسئولیت دادن به وی

- ۱۴..... تماس با والدین
- ۱۴..... انجام برخی فعالیت ها که باعث از بین رفتن ناسازگاری دانش آموز می شود.
- ۱۵..... آموزش درمانی
- ۱۵..... گرد آوری اطلاعات(شواهد ۲)
- ۱۶..... ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار
- ۱۷..... علل و عوامل بی نظمی دانش آموزان را می توان به پنج دسته تقسیم کرد:
- ۲۱..... مدیریت رفتار با دانش آموز
- ۲۱..... معلمان کارآمد:
- ۲۵..... اصول مدیریت رفتار با دانش آموز
- ۲۸..... منابع و مآخذ:

چکیده تحقیق

با نام و یاد یگانه ایزد توانا از آنجا که مسأله اخلاق و تربیت از نظر اجتماعی و آموزشی و از دیدگاه دین مبین اسلام بسیار مورد اهمیت می باشد و اینجانب نیز نسبت به این موضوع حساسیت خاص خصوصاً در زمینه ی دانش آموزان داشته ام . پس از آغاز سال تحصیلی و ورود به مدرسه و شرکت در شورا ی مدرسه یکی از دانش آموزان را از نظر نظم و انضباط ضعیف و کم انگیزه دیدم و برخی کارهای غیر هنجار از جمله تقلب در کلاس، بی انگیزگی در یادگیری و بی حوصلگی در تحمل کلاس و . . . را در مورد او می شنیدم. ، بر آن شدم تا منشأ این مشکلات را پیدا کنم. و در این راه از راه های متفاوتی استفاده کردم و اقداماتی انجام دادم گرفتن آزمون هایی در زمان وضع نامطلوب و مطلوب، گرفتن نظر معلم و همکلاسی هایش در هر دو شرایط، نظرخواهی از همکاران و مدیریت به طریقه پرسشنامه در رابطه با این موضوع، تشکیل جلسه شورای مربیان و کمک گرفتن از والدین این دانش آموز و با توجه به شواهد موجود و وقت اندکی که در این راه در اختیار داشتم شروع به کار کردم برای اعتباریابی این پروژه از وجود همکاران، دانش آموزان، اولیاء بهره بردم.

مقدمه

انضباط کلاسی به نظم لازم کلاسی برای یادگیری موثر گفته می شود اگر قرار است فعالیت‌های کلاسی منجر به یادگیری موثر توسط دانش آموزان شود، نظم و انضباط کلاسی امری اجتناب ناپذیر است. اگر چه ممکن است این تصور در ذهن وجود داشته باشد که علت اصلی عدم انضباط کلاسی مشکلات رفتاری دانش آموزان است، ولی نباید این اصل مهم را فراموش کرد که نظم و انضباط خوب کلاسی نتیجه ی یک تدریس خوب و یک تدریس خوب نتیجه ی داشتن یک طرح درس خوب است. امید است با بهره گیری از این مطالب مشکلات انضباطی دانش آموزان به حداقل برسد و بتوان جوی مناسب برای یادگیری ایجاد کرد نظم خوب معمولاً مترادف با سکوت مطلق نیست.

«توصیف وضعیت و تبیین مسئله»

اینجانب مدت ۶ سال است که در نهاد آموزش و پرورش مشغول به خدمت می باشم و هم اکنون نیز در کسوت معاون پرورشی در دبستان خدمت می نمایم. پس از شروع سال تحصیلی زمزمه های از بی انضباطی، ناهنجاری و انجام رفتارهای مخل نظم درباره یکی از دانش آموزان به نام نگین می شنیدم. آموزگار او و دانش آموزان هم کلاسی اش از رفتارهای او به ستوه آمده بودند و به رفتار او اعتراض داشتند. تا اینکه تصمیم گرفتم مشکل اخلاقی و انضباطی او را بر طرف نمایم.

با توجه به شواهدی که داشته ام مسئله مورد نظرم که مشکل اخلاقی و انضباطی نگین است به قرار زیر می باشد:

۱- در روزهای آغازین سال تحصیلی متوجه برخی بی انضباطی و بی انگیزگی هایی از جانب یکی از دانش آموزان به نام نگین شدم به حدی که این مسئله نوعی گریز و بیزاری از او به من القا کرد. اما بعد از دو سه جلسه متوجه شدم که او کمی آرامتر و متمایل تر به کلاس شده و به این نتیجه رسیدم که می توان از در دوستی با او وارد شد و برای این کار چند بار از خطاهایش چشم پوشی کردم و اگرچه شاید این کار من از نظر وجدانی جالب و صحیح نبود اما مرا در جلب اعتماد و دوستی بیشتر با او یاری و او را آرام تر کرد و متوجه شدم با مصالحت و دوستی می توان تا حدی مسئله را حل کرد ولی چگونه؟

۲- طی چند ماه متوجه شدم که از طرف همکاران و عوامل اجرایی و دفتر آموزشگاه هم به شدت از این دانش آموز انتقاد می شود و کارهایی را که نگین انجام می دهد خلاف مقررات مدرسه است ولی هیچ کس در صدد اصلاح وضعیت نابهنجار بر نمی آمد.

در این زمینه چندین بار با ایشان برخورد کردم ولی نمی دانستم چه کنم تا جلو این بی نظمی ها را بگیرم و وضع را بهبود بخشم تا اینکه تصمیم گرفتم کاری را در زمینه حل مشکل این دانش آموز انجام دهم و برای این کار ابتدا پرسشنامه ای را به نگین ارائه دادم که متأسفانه بی انگیزگی و بی علافگی در حل این سؤالات حتی در بین او موج می زد. و در زمان انجام این آزمون با بهانه بیماری پرسشنامه خود را با گستاخی روی میز گذاشت و گفت: من امتحان نمی دهم. وقتی چرایی کارش را جویا شدم با بی تفاوتی شانه ها را بالا انداخت و گفت: بیمار بودم (تمارض) اینگونه مسائل مرا بر آن داشت تا در رفع مشکل این کلاس با همکارانم در صدد حل مشکل برآیم. و اینگونه شروع کردم:

برای پی برن به واقعیت مسئله ، مادر ایشان را به آموزشگاه دعوت کردم وقتی برای دومین بار به مدرسه آمد با ناراحتی گفت: من هم در مغازه کار می کنم ونمی توانم مرتب به مدرسه بیایم هرکاری دارید با نامه اطلاع دهید، به او گفتم : درمورد رفتارهای نابهنجار نگین چه اطلاعاتی می توانید به من بدهید ؟ خیلی ناراحت شد و با بی تفاوتی گفت: شما فکر می کنید بچه ی من از لحاظ عقلی مشکلی دارد به من می گوئید باید او را با کمک هم درمان کنیم ؟فرزندم هیچ گونه بیماری ندارد شما فکر می کنید او دیوانه است ؟ ابتدا سعی کردم او را آرام کنم

وقتی کمی آرام شد به او گفتم هرگز بلکه اونباز به کمک دارد . از او پرسیدم اخلاق او در خانه چطور است ؟ ایشان گفت او خیلی بد اخلاق است به حرف من گوش نمی دهد خلاصه از دست او خسته شده ایم. وقتی تامل نمودم اطلاعات زیرجهت حل مشکل در ذهنم به صورت سوال تداعی شد:

۲-۱- آیا تربیت غلط او، موجب اختلال رفتاری ایشان شده است ؟

۲-۲- آیا به خاطر روابط غلط با او، ایشان دچار خود پنداری منفی از خود شده است؟

۲-۳- آیا او دچار کمبود محبت شده است؟

۲-۴- آیا وی با رفتارهای خویش می خواهد دیگران را به خود متوجه سازد؟

۲-۵- چه راه حل هایی برای مشکل وجود دارد؟

اهمیت و ضرورت تحقیق

یکی از مشکلات عمده مدارس ما کمک نکردن به دانش آموزان مشکل دار است. متأسفانه مدارس به جای آنکه آماده کمک به کسانی که عقب افتادگی یا مشکل ناسازگاری دارند بیشتر آنها را از خود دور می سازند. و حالت دفعی از خود نشان می دهند. اغلب مدارس به دنبال دانش آموزان قوی و با نمره بالا هستند و بیشتر مواقع به تشویق و تکریم آنها می پردازند. در مقابل دانش آموزان به ظاهر ضعیف مورد بی مهری قرار می گیرند و به طور ناخواسته آنها را رها و سرکوب می کنند (میر کمالی، ۱۳۷۹، ص ۷۴)

بی انضباطی دانش آموزان همواره موجبات رنج و زحمت والدین و اطافیان را فراهم می سازد و گاهی این رفتار به حدی شدید است که موجب رنج و عذاب افراد عادی نیز می گردد. و گاه افراد را از راه تحصیل نیز باز می دارد. و به کار هایی مانند بد دهنی و انحرافات دیگر اخلاقی مبتلا می گرداند (حمزه گنجی، ۱۳۸۷، ص ۵۲) لذا بر ما خدمتکاران امر آ.پ یک تکلیف است که با استفاده از منابع گوناگون و شیوه های صحیح نسل جوان و سرمایه های کشور را هدایت کنیم.

اهمیت و ضرورت این تحقیق از اینجا ناشی شده که دانش آموزمورد نظر این اقدام پژوهی مشکلش احتمالاً کاهش خواهد یافت. زیرا وقتی علل مشخص شود راه حل هم مشخص و در نتیجه مشکل نیز حل خواهد شد و نتایج بدست آمده از آن می تواند در موارد مشابه مورد استفاده سایر همکاران و دست اندر کاران امر تعلیم و تربیت قرار گیرد.

اهداف پژوهش

اهداف کلی: شناسایی مشکلات ناسازگاری نگین

اهداف جزئی:

(۱) شناخت روشهای حل مشکل ناسازگاری نگین

(۲) ارائه راه حل درمورد بوجود آمدن مشکل اخلاقی در نگین

پیشینه اقدام پژوهی :

تحقیقی در مرکز تربیت معلم شهید بهشتی مشهد با موضوع: روش های افزایش انضباط در بین دانش آموزان دوره ی ابتدایی توسط آقای سعید ابراهیمی به راهنمایی آقای دکتر تلخابی در بهار ۹۰ صورت گرفته است. راههایی پیشنهادی و نحوه استفاده از روش ها را نیز مورد بحث قرار داده است. با توجه به تحقیق "کانین" که مشکلات بی انضباطی را از اقدامات پیش گیرانه ی معلم می داند. راههای برای پیش گیری این عمل ارائه می شود. سپس

علل بی‌انضباطی را بررسی کرده و راه‌هایی برای کاهش این علل ارائه خواهد شد. برای برخورد با رفتارهای بی‌انضباطی و بی‌انضباطانه نیز با توجه به دیدگاه‌های دانشمندان، معلم، مدرسه، دانش آموز و اجتماع همچنین آقای حسین پیریایی در مقاله‌ای به بررسی اهمیت و ضرورت نظم و انضباط در کلاس روش تدریس مناسب راه‌ها و فنون ایجاد نظم کلاس و یا مدیریت کلاس ویژگی‌های رفتاری و اخلاقی یک معلم و رابطه‌ی آن با ایجاد نظم کلاس پرداخته است. همچنین در این مقاله ضمن تبیین و توضیح موارد ذکر شده و ارائه‌ی راه حل‌های کاربردی بر مبنای تئوری‌های علم تعلیم و تربیت در رابطه با موضوع مقاله، در پایان پیشنهادهایی نیز براساس موضوع مهم مدیریت کلاس که همه‌ی معلمان و استادان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی با آن درگیر می‌باشند، ارائه کرده‌اند.

پایان‌نامه خانم مهین توگلی با عنوان چگونه انضباط صحیح را در مدارس برقرار کنیم؟ به‌ارایه راهکارهای پیشنهادی تحقیق خود در مورد انضباط می‌پردازد.

علاوه بر نظر ایشان در مورد کارکردهای اجتماعی انضباط، تأثیرات و پی‌آمدهای مثبت آن در زمینه رشد شخصیت انسانها نیز از جمله موارد قابل توجه است. انضباط، رفتار انسان را کنترل و هدایت و رسیدن به اهداف فردی را تسهیل می‌کند. بدون انضباط، فعالیت‌های فرد شکل معینی ندارد و نیروی کارآمد او به هدر می‌رود. این مسئله، بخصوص در مورد کودکان و نوجوانان، که هنوز در زندگی شخصی و اجتماعی دانش و تجربه کافی به دست نیاورده‌اند، محسوس است. در عین حال، یکی از ملموس‌ترین مسائلی که همواره در آموزش و پرورش مطرح است و ذهن معلمان را مشغول می‌دارد، مسئله برقراری انضباط در کلاس درس و اصلاح مشکلات رفتاری دانش‌آموزان است. «گزل»، روان‌شناس معروف عقیده دارد: «نخستین پانزده سال زندگی کودک به معنای واقعی سالهای اعمال انضباط و دیسیپلین است. زیرا رشد و نمو کودک در حقیقت فرآیند یادگیری انجام دادن کارهای صحیح در زمان درست، در مکان مناسب و درست و به‌گونه‌ای معنی‌دار است. کودکان آرزوی متحد شدن، منظم بودن، تربیت شدن یا انضباط خاص را در سر نمی‌پرورانند؛ بلکه می‌خواهند آزاد باشند و برای خود تصمیم بگیرند و تحت هیچ‌گونه نظم و انضباطی نباشند.»

گرد آوری اطلاعات (شواهد - ۱)

برای گرد آوری اطلاعات روشهای متعددی وجود داشت. در این پژوهش ، از چند روش به صورت ترکیبی برای جمع آوری اطلاعات استفاده نمودم . در این پژوهش روشهای مشاهده ، و مصاحبه واسناد را انتخاب شده است. از طریق مشاهده رفتارهای او را زیر نظر گرفته واطلاعات لازم را جمع آوری نمودم و با مصاحبه با معلم ومدیر وپدردرمورد سابقه رفتاری اواطلاعات لازم بدست آمد . او نظم کلاس را بر هم می زد و درچنین محیطی آموزش امکان پذیر نبود.

معلمش درکلاس وقتی به خاطر کار های نابهنجارش به او تذکر می داد نگین با لحن بدی به او جواب می داد یک روز از او خواستم که به خاطر بی ادبی اش ، معذرت بخواهد این کار را نکرد ،بچه بسیار لجباز وکج خلقی بود.معلمش مجبور می شد نصف زنگ کلاس را برای آرام کردن او ومیانجیگری دعوای او با بچه ها بگذارد. مرتبا با خود می اندیشیدم چرا؟ چگونه می توانم ؟تا اینکه به خودم گفتم ؛ این بچه که تقصیری ندارد بلکه روابط غلط خانوادگی او را بدین شکل بار آورده است در واقع او دچار مشکلات رفتاری وروانی است که باید حل شوند . لذا مسئله را با یکی از مشاوران ارشد منطقه در میان گذاشتم ایشان راهنماییهای لازم را جهت حل مشکل ارائه نمود . سپس با دو تن از مشاورین همکار در این زمینه مشورت کردم آن ها نیز راهنماییهای لازم را عرضه داشتند . بعد به دنبال کتابهای روانشناسی اختلالهای رفتاری، روانشناسی رشد ، روابط انسانی در آموزشگاه و تحقیقاتی که در این زمینه انجام گرفته بود رفته ومورد مطالعه قرار دادم تا ببینم مشکل را چگونه می توانم حل نمایم . او دانش آموزی است که رفتارهای ایشان مغایر با مقررات کلاس می باشد . بیشترین پول توجیبی را به مدرسه می آورد وهرروز کیفش پر از لواشک بود، کتابها کهنه و دفترچه هایش رنگارنگ اما بدون انجام هیچ تکلیفی در آنها ، خطش بسیار ناخوانا ونارسا بود همه حروف را بهم می چسباند وقتی مشاهدات من کامل می شد نتایج زیر خود را نشان میداد:

اوهر روز دانش آموزان را مسخره می کند.

او هر روز با دانش آموزان دعوا می کند.

اودر خانه و مدرسه بد اخلاق است.

او از نظر درسی ضعیف است.

او بی حوصله است.

روابط والدین با او غلط بوده است.

معلمین به او توجه لازم را نکرده اند.

معلمین به تفاوت‌های فردی ایشان توجه نکرده اند.

بهداشت فردی را رعایت نمی کند.

او دانش آموزی پررو و مغروری است.

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها:

من در این پژوهش از الگوی روش ترسیم مفاهیم در تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها استفاده نموده ام که به توضیح آن می پردازیم.

سعی کردم از منابع و کتابهای مختلفی استفاده نمایم تا بتوانم در ابتدا علت رفتارش را بدانم و بعد بتوانم راهکارهایی را برای کاهش رفتارش ارائه دهم. در تجزیه و تحلیل باید به دنبال چرایی و چگونگی علت رفتار ناسازگاری بپردازیم. طبق اطلاعات بدست آمده از شواهد ۱ و مطالعات بنده چندین عامل را مهم دانستم.

عامل فقر خانواده

یکی از دلایل دیگر بی انضباطی دانش آموزان، علل فقر می باشد عامل فقر خانواده هایی که بیشتر فرزندانشان بعنوان ناسازگار شناخته شده اند خانواده هایی هستند که فقر مالی در آن حاکم است و یا متعلق به مناطق محروم هستند فرزند در این خانواده ها به خاطر وضع اقتصادی نامناسب خانواده در همه چیز احساس کمبود

می کند چنین شرایطی باعث می شود که کودک یا نوجوان گاه علی رغم میل خود دست به واکنش بزند که همین عامل نیز باعث می شود که کودک از مدرسه گریزان باشد (دکتر ابوالقاسم اکبری)
البته علت های بی انضباطی کودکان در مدرسه و محیط آموزشگاه علت های فراوانی دارد که هر یک به نوعی باعث تاثیر گذاردن بر کودکان می شود که این تاثیرات باعث ناسازگاری کودکان می شود که برای آگاهی بیشتر و به دست آوردن اطلاعات بیشتر به کتاب علل ناسازگار در کودکان آقای دکتر ابوالقاسم اکبری مراجعه کنید .

عوامل تبعیض والدین :

از قبیل :بی مهری والدین نسبت به بچه ها- پرخاشگری اعضای خانواده نسبت به یکدیگر-مشکل رفتاری خود والدین و..... با توجه به سوابق خانوادگی دانش آموز، به خاطر تولد فرزند دوم ، مورد بی مهری و کم توجهی والدین قرار گرفته است . و از این کار والدین دچار نارضایتی شده و نسبت به آنان احساس خصومت کرده است . و به همین علت دچار ناسازگار شده و برای جلب توجه والدین ، رفتار های نابهنجاری را از خود نشان داده است . پرخاشگری و نابهنجاری او باعث شده ، والدین علاوه بر بی مهری ، وی را تنبیه و تحقیر کرده و برچسب های منفی بزنند ؛ به این خاطر رفتارهای منفی در دانش آموز درونی شده است . بنابر این فشارهای روحی و روانی شدیدی بر او تحمیل شده . به نظر می رسد مشکل تا حدی شناسایی شده است . بعد از شناسایی مشکل باید به دنبال راه حل رفت .

عوامل مدرسه ای :

دوستان وهم سن وسالان که برخی از بچه ها را به خاطر ضعف در برخی از موارد زندگی خود مورد تمسخر قرار می دهند که این خود نوعی عامل بوجود آورنده برخی از این اختلالات در اینگونه افراد می شوند.برخی از

معلمین نیز به تشدید کردن این اختلالات دامن می زنند مانند توجه نکردن به تفاوت های فردی آنها... که همه این موارد درمورد دانش آموزم صادق است.. برای رفع اختلالات رفتاری ، ابتدا بهتر است علل اختلالات مشخص شود تا راه حل‌هایی جهت بهبود اختلالات رفتاری تعیین گردد.

انتخاب راه جدید به صورت موقت

بعد از مرحله گرد آوری شواهد یک نوبت به انتخاب راه حل طبق اطلاعات گردآوری شده می رسد. از آنجایی که مرحله انتخاب راه حل ها خیلی مهم و حساس می باشد بنده از نظرات چند فرد اقدام پژوهی مانند خودم استفاده نموده ام.

چون مشکلات رفتاری بچه ها از طریق عملکرد آن ها نشان داده می شود لازم است که هر چه زودتر این ناسازگاریها تشخیص داده شود و درمان فوری صورت گیرد. چون در صورت عدم درمان به مرور باعث اختلال رفتاری و ناسازگاری های اجتماعی می شود که مشکلات زیادی را در دوران بلوغ و بعد از آن به وجود می آورد . که در این جا من چند راه حل موقت را که برای از بین بردن ناسازگاری دانش آموزم در نظر دارم عبارتند از :

- ❖ فعال کردن دانش آموز در مدرسه و یا مسئولیت دادن به وی
- ❖ تماس با والدین
- ❖ برطرف کردن فقر مالی دانش آموزم
- ❖ از بین بردن تبعیض در مدارس و خانواده ها
- ❖ انجام برخی فعالیت ها که باعث از بین رفتن ناسازگاری دانش آموزمی شود .
- ❖ آموزش درمانی

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن

با توجه به بی انضباطی نگین رفتار او را می توان در حسادت، اذیت کردن دیگران پرخاشگری، لج بازی و بی تفاوتی خلاصه کرد. برای بهبود ابتدا بهتر است علل اختلالات رفتاری مشخص شود تا راه حل هایی جهت بهبود اختلالات رفتاری تعیین گردد

بعد از اینکه تحقیقات لازم را برای تشخیص درست در صحت ناسازگاری شاگردم به دست آوردم برای بهبود رفتار شاگردم راه حلهای موقتی را انتخاب کردم تا با انجام آن راه حلها بتوانم تغییراتی در دانش آموز به وجود آورم. که از بین راه حلهایی که انتخاب شده بود راه حل برطرف کردن فقر مالی دانش آموزم و از بین بردن تبعیض در مدارس و خانواده ها به خاطر مناسب نبودن شرایط و وجود برخی مشکلات قابل اجرا نبود ولی بقیه راه حل ها را به قرار زیر به اجرا در آوردم

فعال کردن دانش آموز در مدرسه یا مسئولیت دادن به وی

بعد از اینکه با مدیر آموزشگاه مشورت کردم و از ایشان خواستم که چون دانش آموز در زنگهای تفریح دانش آموزان را آزار و اذیت می کند برای جلوگیری از این کار به خود دانش آموز مسئولیت مواظبت از بچه ها را در زنگهای تفریح بدهیم به همین خاطر دانش آموز را یک روز به دفتر آموزشگاه بردم به اون گفتم که دانش آموز چون در زنگهای تفریح بچه ها خیلی با هم دعوا می کنند از این به بعد تو مواظب باش تا آنها با هم دعوا و یا کتک کاری نکنند و اگر دیدی که با هم کتک کاری می کنند تو حق نداری بچه هارا بزنی فقط هر دو را به دفتر بیاور تا مدیر خودش در مورد آنها تصمیم بگیرد. وقتی دانش آموز دید که به اون اهمیت داده شده و مسئولیتی به او واگذار شده با احساس پر از غرور گفت: چشم اجازه، من اصلاً نمی گذارم بچه ها با هم دعوا کنند و من برای اینکه بیشتر تشویق بشه به اون گفتم چون من هم می دانستم که تو می تونی مواظب بچه ها باشی از آقای مدیر خواهش کردم که این مسئولیت را به تو بدهد و از آن روز به بعد هر وقت دانش آموزی با دیگری دعوا می کرد خیلی با غرور هر دو را می گرفت و می آورد دفتر و چون بچه ها تقریباً ازش می ترسیدند

در آمدن همراه اون به دفتر اعتراض نمی کردند. وقتی آنها را می آورد به دفتر تحویل می داد و جریان را با شرح کامل برای ما تعریف می کرد بعد به اون می گفتم که تو می تونی بری و مواظب بچه ها باشی از آن روز به بعد دیگر نشنیدم و یا ندیدم که کسی از دست نگین شکایت کند و یا گریه کند که نگین مرا ترسانده و یا اذیت کرده چون مسئولیتی که به اون داده شده بود توانسته بود اون را از کارهایش باز دارد و برای اینکه بچه ها به حرفش گوش کنند خودش با کسی دعوا نمی کرد.

تماس با والدین

کار بعدی که انجام دادم تماس با پدر دانش آموز بود. که ضمن مشورت با پدرش از او خواهش کنم که کارهایی که می گویم انجام دهم تا رفتار فرزندش اصلاح شود بعد از سلام و احوال پرسی به پدرش گفتم که تماس گرفتم تا در مورد نگین صحبت کنم و به او گفتم که دارم کارهایی می کنم تا این رفتار هایش درست شود. بنده ی خدا خیلی تشکر می کرد و می گفت مگر نگین فقط به حرف شما گوش کند و وقتی دیدم از کارم راضی است خیلی خیلی خوشحال شدم .

انجام برخی فعالیت ها که باعث از بین رفتن ناسازگاری دانش آموزی شود.

به معلمش گفتم که او را در بازیهای دسته جمعی شرکت دهد . او را سرگروه نماید. در خواندن شعرو تمرین مسائل ریاضی بیشتر از او استفاده کند و برای ابراز محبت ایشان را با نام کوچکش صدا بزند . واز مدیر مدرسه خواستم تا اجازه دهد در مراسم صبحگاهی دعا بخواند.

با توجه به سوابق خانوادگی نگین ، به خاطر تولد فرزند دوم، مورد بی مهری ، کم توجهی قرار گرفته است. و برای جلب توجه والدین ، به رفتارهای نابهنجار روی می آورد و این عمل باعث می گردد که والدین علاوه از بی مهری ، وی را تنبیه بدنی ، تحقیر کرده و به ایشان بر چسب های منفی بزنند. به این ترتیب رفتارهای منفی در او درونی شده و به خاطر فشارهای عصبی د چار تناقض نیز می گردد.

برای کاهش حسادت ، شرکت دادن فرد در گروه واحساس مسئولیت فرد نسبت به گروه ایجاد می گردد واز والدین فرد خواسته می شود که بین فرزندان تبعیض قائل نشود و رفتارهایشان نسبت به فرد ملایم گردد.

برای کاهش پرخاشگری ولج بازی ، از والدین خواسته شد که بین فرزندان تبعیض قائل نشوند وبا فرزند خود با ملایمت ومهربانی رفتار کنند وویژگی های مثبت فرزند خود را با تشویق تقویت نمایند . تا فرزند دچار کمبود محبت نگردد. به نظر می رسد یکی از علت های پرخاشگری ولج بازی تبعیض وکمبود محبت است. پس به فرزند خود برچسب های مثبت بزنند تا کودک باور کند که واقعاً دارای ویژگی های مثبت است.

آموزش درمانی

آموزش درمانی عبارتست از مجموعه اصول وروش های آموزشی وروانشناسی که می تواند افراد معلول جسمانی ، روانی ، ذهنی و عاطفی را تا حد امکان به عضو مفید کار آمد جامعه تبدیل کند...در آموزش درمانی تطابق با محیط خانه ، مدرسه و تغییر نگرش کودک نسبت به یادگیری مسئله اساسی است. من سعی کردم طبق این رویکرد ازطریق صحبت کردن با دانش آموز وارتباط با والدین دانش آموز تا حد امکان نگرش وی را نسبت به مدرسه وخانواده اش تغییر دهم.

گرد آوری اطلاعات(شواهد ۲)

بعد از آنکه راه حلها را اجرا کردم تا حدی به این نتیجه رسیدم که در نگرین تغییراتی به وجود آمده است اما برای تایید وصحت گفته ها به جمع آوری اطلاعات پرداختم برای همین اول به سراغ دوستانش رفتم ودر مورد رفتار نگرین از آنها سوال کردم وگفتم بچه ها رفتار نگرین با شما چگونه است آیا هنوز هم اذیت میکند یا نه که دوستانش گفتند نگرین خیلی خوب ومهربان شده و حالا مثل اول سال ما را اذیت نمی کند. اول ما را خیلی می ترساند ولی حالا خودش هم مواظب ما دعوا نکنیم .وقتی به کتاب آقای دکتر اکبری مراجعه کردم او نیز صحت این گفته را تایید کرده که وقتی ما به کودکان ناسازگار مسئولیتی می دهیم تا در مسیر فعالیت های لازم

حضور داشته باشد مطلوب بودن این روش است که کودک یا نوجوان در جهت کنترل رفتار خود و پذیرش مسئولیت هدایت می شوند که این عمل باعث افزایش اعتماد به نفس دانش آموز می شود که در این بین احساس بزرگ شدن به دانش آموز دست می دهد.

بعد به سراغ همکارانم رفتم با این که مدتها بود خودم می دیدم و می شنیدم که همه از رفتار ننگین تعریف می کنند باز هم از همکاران پرسیدم به نظر شما رفتار ننگین چطور است آنها گفتند با اینکه صد در صد خوب نشده ولی می توان به جرات گفت که نسبت به پارسال و رفتارهای گذشته اش صد در صد تغییر کرده و اضافه کرد ند که پارسال و اوایل امسال اصلا قابل کنترل نبود و آنقدر روزها در زنگ های تفریح صداهای اون را می شنیدیم که شب ها برای ما مثل یک کابوس شده بود ولی الان اگر ننگین را توی کلاس یا حیاط مدرسه نبینیم خیلی کم متوجه حضور اون می شویم و هر بار که ما را می بیند سلام می کند. بعد وقتی از پدرش پرسیدم از رفتار ننگین راضی هستی یا نه کلی تشکر کرد و گفت کمک خیلی بزرگی به من کردید همیشه رفتارش برام یک غصه بود ولی حالا خیلی کم با برادرش دعوا می کند و خیلی هم به من کمک می کند و بعد از کلی تعریف متوجه شدم که ننگین در خانه هم تغییر کرده بود.

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار

به نظر می رسد وقتی مسئله ای پیش می آید . اولین قدم این سؤال پیش می آید که این مسئله چرا بوجود آمده است؟ مشکل چیست و از کجاست؟ قدم بعدی ، پیدا کردن علل مشکل است؟ البته ممکن است یک مسئله خاص ، از علل متفاوتی ناشی شود. اما با مطالعه دقیق مسئله ، علل اصلی مسئله به احتمال زیاد مشخص می گردد. تشخیص زمان پیدایش مسئله خود خیلی مهم است . چون علت را تا حد زیادی مشخص می نماید.

اختلالات رفتاری دانش آموز ، عبارت از حسادت ، پررویی ، لج بازی ، پرخاشگری ، بی حوصلگی ، بی تفاوتی ، ضعف تحصیلی بود که با استفاده از شیوه های صحیح اصلاح و حذف رفتارهای غلط ، رفتارهای درست و بهنجار جایگزین و رفتارهای نابهنجار رو به خاموشی رفت . در ۲ ماه اول سال رفتارهای ناسازگرا نه دانش آموز بسیار زیاد

بوده است. سپس با استفاده از تاکتیکهای عملی و اصرار بر شیوه های کاربردی در ماههای بعد رفتارهای نابهنجار بسیار کاهش یافت و حتی بسیاری از آنها از بین رفت. بعد از اجرای راه حلها، نا بهنجاریهای دانش آموز به طور چشمگیری کاهش یافت. دیگر در لیست دانش آموزان بد و بی نظم کلاس مشاهده نشد. با اغلب همکلاسی هایش بر خلاف گذشته رابطه دوستانه برقرار نموده بود. نسبت به همکلاسی هایش مهربانتر و با آنان در کارهای گروهی و بحثهای جمعی همکاری می کرد. او عزت نفس بالایی پیدا کرده بود و به طور مثبت و بدون پرخاشگری می توانست در محیط آموزشگاه با مسئولیتهایی که به او محول شده بودند، ابراز وجود نماید. اکنون انرژی مثبت او در کمک به مرتب نمودن کتابهای کتابخانه، هدایت ورزش صبحگاهی و... مصروف می شد. در کلاس به ویژه بسیار آرام، با محبت و مفید می باشد، به جای خطی خطی کردن میز، بیشتر نقاشی های زیبا می کشد. به نظر می رسد که او به مدرسه و کلاس هم علاقمندتر شده و پدرش هم بر خلاف گذشته نسبت به او نظری مثبت و قابل ارزش می باشد.

شنا سایی علل و عوامل بی نظمی دانش آموزان در مجموعه عامل های متعدد ، باید زیر مجموعه ای از عوامل کشف شوند تا با ارائه ی راه کار های کاربردی برای از بین بردن یا کاهش آن ها ، تغییرات مناسب و مثبت در کیفیت نظم و انضباط مدرسه ایجاد شود.

علل و عوامل بی نظمی دانش آموزان را می توان به پنج دسته تقسیم کرد:

الف (علل مربوط به دانش آموزان (ویژگی های فردی آنان) ؛

ب (عوامل مربوط به معلم ؛

ج (عوامل مربوط به فضای مدرسه ، کلاس درس و کارکنان ستادی مدرسه ؛

د) ویژگی های خانوادگی دانش آموزان ؛

و (عوامل اجتماعی.

نظم و انضباط تعاریف متعددی دارد. عده ای کنترل رفتار فرا گیرندگان و تسلط بر عوامل رفتاری آنان را انضباط می نامند. برخی دیگر معتقدند نظم و انضباط شامل هر نوع سازماندهی در محیط مدرسه و کلاس است، به نحوی که سبب افزایش یادگیری شود. صفوی (۱۳۸۳) می گوید «انضباط عبارت است از اعمال قواعد و مقرراتی که یادگیری از تسهیل می کند و اخلاص در کلاس را به حداقل کاهش می دهد (ص ۲۶۶). لو فرانسوا (۱۹۹۱) معتقد است " انضباط" به آن دسته از اعمال معلم اطلاق می شود که مانع سر زدن رفتارهایی از دانش آموز است که فعالیت کلاسی را مختل یا تهدید به اخلاص می کنند(نقل از زمانی، ۱۳۷۸) با وجود این، بی نظمی یا بی انضباطی را می توان این گونه تعریف کرد: انجام دادن هر عمل یا رفتاری به وسیله ی دانش آموز که سازماندهی مدرسه و فعالیت های کلاس را مختل یا تهدید به اخلاص می کند. بروز رفتارهایی از دانش آموزان که انضباط کلاس را مختل می کنند، تنها به معلم و کلاس درس مربوط نیستند، بلکه همان طور که قبلا گفته شد علل دیگری نظیر عوامل آموزشی، خانوادگی، اجتماعی و... وجود دارند که به طور مستقیم یا غیر مستقیم زمینه را برای بروز رفتار های مخرب دانش آموزان فراهم می کنند. بنابراین، برای برقراری انضباط در کلاس درس و اداره ی آن، معلمان باید قبل از برقراری نظم و انضباط اقدامات لازم را برای پیشگیری از رفتار های نامناسب دانش آموزان را به کار گیرند؛ زیرا پیشگیری مهم تر از در مان است. کانین (۱۹۷۰) در تحقیق خود که به مقایسه ی رفتار معلمان در کلاس های دارای رفتارهایی نامطلوب و کلاس های عادی پرداخته است او می گوید: تفاوت این کلاس ها به نحوه ی پاسخ گویی معلمان به رفتار نامطلوب دانش آموزان مربوط نیست، بلکه از اقدامات پیشگیرانه ی آن ها ناشی می شود (نقل از کدیور ۱۳۸۲ ص ۴۳۱) به هر حال بی نظمی های دانش آموزان در کلاس علل متعدد دارد:

الف - علل مربوط به دانش آموزان

گاهی علل بی نظمی در کلاس ناشی از خود دانش آموز است. برخی از این علت ها عبارت است از:

۱ ناراحتی های جسمی، روحی و روانی؛

۲ نداشتن علاقه و انگیزه؛

۳ سر در گم بودن و بی‌اعتنایی به انتظارات معلم و قوانین و مقررات مدرسه و کلاس درس ؛

۴ نداشتن برنامه‌ی مشخص مطالعه ؛

۵ کم‌خوابی و خستگی مفرط ؛

۶ انجام دادن تکالیف خود ؛

۷ تغذیه‌ی نامناسب ؛

۸ ناامیدی به آینده ؛

۹ استقلال طلبی و مقابله با اقتدار معلم.

از بین بردن یا کاهش عوامل بی‌نظمی ، در درجه‌ی اول مستلزم هم‌کاری و هماهنگی میان خانه و مدرسه است ، و روشن است که معلمان و اولیای مدرسه به تنهایی و بدون همکاری والدین کاری از پیش نخواهند برد . بنا براین ، در نظام آموزش و پرورش برای برقراری ارتباط میان خانه و مدرسه نهاد مستقلی به نام انجمن اولیا و مربیان به وجود آمده است که این نهاد در هر مدرسه ای برای آگاه‌هی والدین از مراحل رشد فرزندان خود در سنین متفاوت و آگاه کردن آن‌ها از این مسائل فعالیت می‌کند:

- ✓ توجه والدین به وضعیت جسمی و روحی فرزندان خود ؛
- ✓ ایجاد شرایط ، موقعیت و امکانات مورد نیاز برای پیشرفت تحصیلی فرزندان خود ؛
- ✓ تشویق ما دی و معنوی و تقویت اعتماد به نفس آن‌ها ؛
- ✓ پذیرش وضعیت خاص فرزندان خود و مقایسه نکردن آن‌ها با افراد دیگر؛
- ✓ تبعیض قایل نشدن بین آن‌ها ؛
- ✓ تهیه‌ی میز و صندلی ، اتاق مطالعه ، وسایل مورد نیاز ، رعایت سکوت هنگام مطالعه؛
- ✓ کمک به آن‌ها در تهیه و اجرای برنامه‌ی مطالعه ؛
- ✓ تشویق آن‌ها به ورزش و تفریحات سالم و تنظیم خواب و استراحت آن‌ها ؛
- ✓ داشتن برنامه‌ی تغذیه‌ی مناسب ، کمک به آن‌ها در انتخاب دوستان مناسب ؛

✓ آگاه کردن فرزندان از وظایف خود در مدرسه و خانه ، رعایت حقوق معلمان و کمک به دوستان و هم

کلاسان خود

و در نهایت تشویق آن ها به رعایت نظم و انضباط در مدرسه و کلاس درس ، اغلب، والدین علاقه مندند که بدانند در طول سال تحصیلی، درخصوص امور تحصیلی وحتى تر بیتی فرزندان خود ، چه وظیفه ای به عهده دارند و چه کمک هایی سبب پیشرفت تحصیلی فرزندانشان می شود.

ب- علل مربوط به معلم

۱ فقدان آمادگی جسمی ، روحی و روانی معلم ؛

۲ نا مناسب بودن وضعیت ظاهری معلم ؛

۳ نا آگاهی از روش های جدید تدریس و استفاده ی مکرر از روش های سنتی ؛

۴ بی علاقه بودن به شغل معلمی ؛

۵ نا توانی در برقراری ارتباط مطلوب با دانش آموزان ؛

۶ رعایت نکردن عدالت آموزشی (تبعیض بین دانش آموزان)؛

۷ نا مناسب و نا رسا نا بودن صدای معلم؛

۸ نداشتن طرح درس؛

۹ بی توجهی به نیاز های دانش آموزان؛

۱۰ فعال بودن معلم و منفعل بودن دانش آموزان ؛

۱۱ استفاده ی نا مناسب از تشویق و تنبیه؛

۱۲ بی حوصلگی و نداشتن صبر و بردباری و سعه ی صدر ؛

۱۳ بی نظمی معلم (نظیر دیر آمدن به کلاس و ترک زود هنگام آن و...)؛

۱۴ تسلط نداشتن به موضوع مورد یاد گیری؛

۱۵ نداشتن روحیه ی انتقاد پذیری و خود داری از پاسخ گویی به سوال های دانش آموزان؛

مدیریت رفتار با دانش آموز

اساس و بنیان مدیریت رفتار موثر، داشتن روابط مثبت با دانش آموزان است. ارتباط مثبت پیوند محکمی بین شما و دانش آموزانتان برقرار می کند بدون این پیوند، توان شما برای تحت تاثیر قرار دادن و هدایت کردن آنها ضعیف خواهد بود.

با رعایت نکات زیر می توانید روابطتان را با دانش آموزان تقویت کنید:

- وقتی دانش آموزان وارد کلاس می شوند با آنها احوالپرسی کنید.
- برای تک تک آنها اهمیت قائل باشید و به تک تک آنها توجه کنید.
- به نظر هایشان با دقت گوش بدهید.
- به آنها مسئولیت بدهید.
- حتی موقعی که دارید رفتار نامناسبشان را تصحیح می کنید به شأن و شخصیت آنها احترام بگذارید.
- و دست آخر اینکه: «همانقدر که فکر میکنید سزاوارید دانش آموزان به شما احترام بگذارند به آنها احترام بگذارید..»

«موفقیت شما در شغل معلمی آنقدر که به روابط مثبت، مهربانانه و اعتماد آمیز با دانش آموزان وابسته است به هیچ مهارت، ایده، ابزار یا دستور العملی بستگی ندارد.» (پروفسور اریک جنسن)

معلمان کارآمد:

- معلمانی که می توانند به خوبی بر رفتار دانش آموزان مدیریت کنند همگی این خصوصیات را دارند:
- از مهارت‌ها و ابزارهای گسترده ای استفاده می کنند.
 - افکار واقع گرانه دارند.
 - بر احساسات خود مسلطند. احساسات متعادل داشتن به معنی بی تفاوت بودن نیست. شور و شوق داشتن و با انرژی و علاقه کار کردن از ضروریات معلمی است. اما نباید در ابراز آنها زیاده روی کنید.

زیاده روی در هر احساسی روی توانایی فرد در داشتن تفکر منطقی و معقول اثر می گذارد
تنبيه:

مهمترین نکته ای که باید یاد آور شد این است که تنبيه موجب تغيير رفتار نمی شود.

• تنبيه موثر شما فقط مدت زمان محدودی وقوع رفتار نامناسب را به تعویق میاندازد.

• شدت تنبيه نیست که انجام رفتار نامناسب را محدود می کند بلکه قطعیت آن است. یعنی دانش آموز مطمئن باشد که شما قطعاً او را تنبيه می کنید.

• تنبيهات کلاسی در صورتی موثر خواهند بود که از ضعیف به شدید استفاده شوند. مثال

۱. اخطار دادن به دانش آموز

۲. تغییر دادن جای او

۳. نگه داشتن او پس از پایان کلاس به مدت ۵ دقیقه

۴. اطلاع دادن به والدین

۵. اخراج از کلاس

۶. و دست آخر اینکه: «موقع تنبيه باید همیشه طوری عمل کنید که دانش آموز متوجه شود این کار شما در واقع انتخابی است که خود او کرده و نتیجه منطقی عمل خودش بوده است) .

پاداش:

مهمترین نکته ای که باید یادآور شد این است که پاداش موجب تغییر رفتار می شود.

• موثرترین شکل پاداش استفاده از بازخوردهای عاطفی مثبت است مثل لبخند زدن ، تشکر کردن ، آرزوی موفقیت کردن

• وقتی جایزه می دهید هرگز نباید آن را پس بگیرید اگر پس از دریافت جایزه رفتار نادرستی از دانش آموز سر زد باید از تنبيه مناسب آن رفتار استفاده کنید.

• پاداش باید عادلانه باشد.

جای دانش آموزان در کلاس:

- همیشه برنامه مشخصی برای تعیین کردن جای دانش آموزان در کلاس داشته باشید.
- وقتی دانش آموزان قبول کنند که طبق برنامه شما سر کلاس بنشینند در واقع پذیرفته اند که دستور کار کلاس را شما تعیین می کنید.
- دانش آموزان مشکل ساز را در همه کلاس پخش نکنید.
- اگر بخواهید دانش آموزان را به صورت گروهی دور هم بنشانید باید برای آنها حد و مرز تعیین کنید و اجازه ندهید پا را فراتر از سطح معینی از رفتار اجتماعی بگذارند.
- هر چند وقت یک بار برنامه نشستن آنها را تغییر دهید.
- دقت کنید دانش آموزانی که قدرت تمرکز کمتری دارند نزدیک شما بنشینند و از جاهایی که موجب حواس پرتی آنها می شود مثل پنجره ها دور باشند.

جای معلم در کلاس:

- جای شما در کلاس می تواند تاثیر زیادی در کارایی شما داشته باشد.
- هنگام تدریس تمام مدت جلو کلاس نباشید. اگر مدام جلو کلاس بایستید سایر نقاط کلاس به منطقه تحت کنترل دانش آموزان تبدیل می شود.
- در تمام کلاس حرکت کنید تا نظارت خود را بر تمام قسمتهای کلاس اعمال کنید.
- وقتی در جلو کلاس قرار می گیرید در یکی از گوشه های کلاس بایستید.
- وقتی می خواهید رفتار دانش آموزی را اصلاح کنید برای صحبت ابتدا به او نزدیک شوید هرگز سعی نکنید از دور این کار را بکنید.
- و دست آخر اینکه: «هرگز به حریم فردی دانش آموزان تجاوز نکنید اگر بیش از حد به آنها نزدیک شوید احتمال اینکه گفتگویی آرام در باره یک نکته انضباطی به برخوردی خشن و شدید تبدیل شود به طور چشمگیری افزایش پیدا می کند.»

شروع و پایان خوبی داشته باشید:

نحوه شروع و تمام کردن درس بخش مهمی از مدیریت موثر رفتار را تشکیل می دهد زیرا با این کار جو و فضای درس همان روز و روز بعد را از قبل مشخص می کنید.

• وقتی وارد کلاس می شوید با لبخند به دانش آموزان سلام کنید فعالیتهای آن روز کلاستان را از قبل لیست کنید تا در زمانهای مناسب دانش آموزان بتوانند آن را انجام دهند. با این کار یک فضای مثبت اجتماعی و کاری ایجاد می کنید.

• در آخر درس چنانچه کلاس مطلوبی داشته اید به دانش آموزان بگویید از هم صحبتی و درس دادن به آنها لذت برده اید به فعالیتهای موفقیت آمیز آن روز تاکید کنید و به مواردی که پیشرفت خوبی نداشته اند نپردازید
• و دست آخر اینکه: «وقتی دانش آموزان از کلاس بیرون می روند به هر کدام جمله مثبتی بگویید حتی یک لبخند ، و خدا حافظ هم بی تاثیر نیست.»

فضایی از رفتار خوب و پسندیده ایجاد کنید:

• رفتار مودبانه هزینه ای ندارد اما مانند چسب اجتماعی خوبی است که روز به روز افراد بیشتری را به هم پیوند می دهد.

• با رفتار خودتان همان رفتار اجتماعی مناسبی را که از دانش آموزان توقع دارید به نمایش بگذارید.

• با ملایمت رفتار دانش آموزانی که ادب را فراموش می کنند تصحیح کنید.

• و دست آخر اینکه : «اگر مجبورید صحبتتان را با دانش آموزی قطع کنید تا رفتار نامناسب دانش آموز دیگری را تصحیح کنید حتما از او عذر خواهی کنید.»

سرمایه گذاری کنید تا سود ببرید:

یکی از اصول اولیه روابط انسانی می گوید: همان چیزی را که می خواهید بگیرید بهتر است اول آن را بدهید.

• اگر به آنها احترام بگذارید به احتمال زیاد به شما احترام خواهند گذاشت.

• اگر تصمیم بگیرید با رفتاری آرام و منطقی نسبت به رفتار آنها عکس العمل نشان بدهید احتمال اینکه با آنها رو در رو بشوید ضعیف است.

• اگر بپذیریم که دانش آموزان انسان هستند و نه (ماشینهای یادگیری) احتمال اینکه روابط کاری بهتری با آنها برقرار کنید بیشتر می شود.

• اگر رویکردی قاطع و در عین حال عادلانه در مورد انضباط داشته باشید احتمال اینکه دانش آموزان مطابق انتظارات شما رفتار کنند بسیار بیشتر می شود.

• و دست آخر اینکه : اگر وقتی حضور و غیاب میکنید با لبخند و یک صبح بخیر دوستانه ورود دانش آموزان را به کلاس خوش آمد بگویید احتمال اینکه به جای غرغرهای معمول پاسخ دوستانه ای بشنوید بسیار بیشتر می شود.

اصول مدیریت رفتار با دانش آموز

۱. برای بروز رفتارهای خوب برنامه ریزی کنید

برنامه ریزی برای ایجاد زمینه هایی که دانش آموزان بتوانند رفتارهای خوب از خود نشان بدهند دو عامل مهم پیشگیری و کاهش رفتار نامناسب را در حالت تعادل نگه می دارد.

به جای اینکه روی اشتباه دانش آموز تمرکز کنید او را به سوی انتخاب رفتار مطلوب هدایت کنید.

۲. رفتار و رفتار کننده را از هم جدا کنید

هنگام روبرو شدن با رفتار نامناسب همیشه باید این نکته را برای دانش آموز روشن کنید که انتقاد شما متوجه خود رفتار است و نه کسی که رفتار از او سر زده است. به یاد داشته باشیم اشتباهی که دانش آموز می کند با شخصیت او یکی نیست و اگر به او بر چسب

دانش آموز بد بزنیم اغلب باعث میشود که او از خودش تصویر ذهنی ضعیفی بسازد

۳. از زبان انتخاب استفاده کنید.

بر اساس اصولی عادلانه به دانش آموزان اجازه بدهید از بین رفتارهایشان انتخاب کنند. به آنها کمک کنید تا انتخاب مناسبی داشته باشند

بگذارید آنها نتیجه رفتاری را که انتخاب کرده اند ببینند (پاداش و یا تنبیه)

استفاده از جمله هایی که به دانش آموزان کمک کند تا بین رفتارهایشان انتخاب کنند ممکن است در ابتدا به نظرتان عجیب و نامناسب برسد اما باید مدام آنها را به کار ببرید تا در اثر تکرار این عبارت ها جزئی از گفتارتان شود و به طور طبیعی آنها را به کار ببرید.

به تفاوت چشمگیر بین این دو جمله توجه کنید:

رضا اگه بخوای همین طور حرف بزنی باید بری تنها گوشه کلاس بشینی.

رضا اگه تصمیم بگیری وقتی که من درس می دهم همین طور حرف بزنی یعنی تصمیم گرفته ای بروی تنها گوشه کلاس بشینی حالا از تو می خواهم درست تصمیم بگیری. متشکرم.

معنی جمله اول این است: اگه کاری را که من می گویم نکنی مجبورم می کنم. این جمله یک تهدید مستقیم است. اما معنی جمله دوم این است که خودت مسئول اعمال هستی و از تو می خواهم رفتار درست را انتخاب کنی

۴. فضایی سرشار از اعتماد و حمایت ایجاد کنید.

اعتماد پایه و اساس کلیه روابطی است که در آن حمایت متقابل وجود دارد.

برای رسیدن به این هدف از شیوه های بسیاری می توانید استفاده کنید مثلا:

- در مورد میزان صمیمیت با آنها حد و مرز های روشنی را مشخص کنید و همیشه به آنها پایبند باشید.
- در نحوه برخورد و میزان انتظارات خود از دانش آموزان ثبات قدم داشته باشید.
- به تعهدات خودتان نسبت به آنها عمل کنید از تک تک آنها در کلاس حمایت کنید در یادگیری به آنها کمک کنید و.....
- به تک تک آنها توجه کنید.

۵. الگوی همان رفتاری باشید که از دانش آموز انتظار دارید

دانش آموزان در حال کسب آن مجموعه از مهارت های اجتماعی هستند که به کمک آنها بتوانند انتخابهای رفتاری درستی داشته باشند به همین خاطر نیاز دارند که از رفتار شما الگو بگیرند. نیازی نیست که شما یک الگوی عالی رفتاری باشید و هیچ اشتباهی نکنید. یک انسان معمولی که خطا می کند و به خاطر آنها عذر خواهی می کند الگوی بسیار خوبی است.

۶. مسائل مهم را پی گیری کنید

مشخص کردن مسائل مهم باعث می شود تا از تیز بینی بیمارگونه دور باشید و نخواهید اشتباهات دانش آموزان را زیر ذره بین بگذارید و با آنها برخورد کنید زیرا در این صورت به سرعت خسته می شوید و فضایی بسیار پر تنش را در کلاس درس حاکم می کنید

۷. دوباره ارتباط برقرار کنید و رابطه را تصحیح کنید

فقط در صورتی می توانید روی رفتار دانش آموزان تاثیر مثبت بگذارید که با آنها ارتباط داشته باشید. وقتی به دلیل انتخاب نامناسب رفتار دانش آموز ضروری است او را تنبیه کنید نوعی احساس تنفر از شما در او به وجود می آید و رابطه شما را دچار تنش میکند. باید مراقب باشید تا در اولین فرصت ممکن بعد از تصحیح رفتار دانش آموز دوباره با او رابطه مثبت برقرار کنید.

به یاد داشته باشید که: «با این کار مستقیماً رفتار خوب را به دانش آموز نشان می دهید.»

برنامه انضباطی ده مرحله ای

مرحله اول: وقتی دانش آموزان کار خوبی می کنند آنها را تشویق کنید.

مرحله دوم: از الگو سازی مثبت استفاده کنید.

مرحله سوم: از روش نزدیک شدن به دانش آموز استفاده کنید مثلاً: متوجه می شوید یکی از دانش آموزان به کلاس بی توجه است بنابراین در کلاس قدم می زنید و به تدریج به او نزدیک می شوید و در حالی که به سراغ او می روید از دانش آموزانی

مشغول کار کلاسی هستند تعریف میکنند . این کار شما باعث میشود آن دانش آموز به کار کلاسی برگردد. به محض اینکه این کار را کرد به او توجه کرده و از او تعریف کنید.

مرحله چهارم : برای تصحیح رفتار دانش آموزان از آنها سوال کنید.

منابع و مآخذ:

- * شریعتمداری ، علی ، روان شناسی تربیتی ، انتشارات مشعل ،
- * مقدم بدری ، کاربرد روان شناسی در آموزشگاه ، انتشارات سروش ، چاپ سوم ، تهران ،
- * مجله ی پیوند، زیر نظر شوران نویسندگان ، طیبه ماهر زاده ، مجید رشید پور ، احمد صافی ، علی اصغر احمدی
- * ماهنامه پرورشی وزارت آموزش و پرورش ، شماره ششم ، اسفند
- * لفرانکوئیس ، گای آر ، روان شناسی برای آموزش ، ترجمه منیژه ییلاق ، انتشارات رشد ، چاپ اول ، تهران ،

